

STICHTING
MEENSEL-KIEZEGEM '44

47e Editie
mei 2013

BELGIE - BELGIQUE
PB 30038

Derde zondagen Hagelands Vredesmuseum geopend & Kabouterwandeling

Het is al een traditie dat de Stichting Meensel-Kiezegem '44 elke derde zondag van mei tot en met september present is in het Hagelands Vredesmuseum en het cafetaria "Het Karhuis". Terzelfdertijd leiden vertellende heksen de jongsten rond in het Kabouterbos.

De toegang met gidsing in het Vredesmuseum is gratis (14u30' - 15u30' - 16u30') en ook het Heemkundig- en seizoenarbeidersmuseum is geopend. Dus volgende data om aan te stippen: 19 mei, 16 juni, 21 juli, 18 augustus en 15 september (met naklanken en reünie van onze 16 de herdenkingsreis.)

Op **zondag 19 mei** zal het gemeentebestuur de nieuwe **unieke uitkijktrap** inhuldigen op de hoogte langs het bos achter Huize Hageland. Er is dan een samenkomst om 10u30' met een wandeling tot aan de trap en na de plechtige opening van deze toeristische uitkijkpost rond 12u zijn we terug aan Huize Hageland. Voor de gelegenheidsreceptie kan je rekenen op de Stichting Meensel-Kiezegem '44 in het Karhuis, daar we toch al aanwezig zijn voor het namiddagprogramma. Onze gidsen zullen die dag dan ook vroeger ter beschikking zijn voor eventuele bezoekers van het Hagelands Vredesmuseum rond te leiden.

Herdenkingsplechtigheid op 11 augustus 2013 om 10u aan de kerk van Kiezegem (zie verder)

16e Herdenkingsreis naar Noord-Duitsland

(Emslanden, Sandbostel, Bremen, Neuengamme, Wöbbelin, ...)

Wij mochten al veel inschrijvingen noteren van geïnteresseerde medereizigers. Wij nodigen hen via deze weg vriendelijk uit om ons op deze wijze de **inschrijving te bevestigen** via overschrijving van het voorschot van **€ 100** per persoon op het rekeningnummer IBAN BE64 1424 0220 3552 - BIC GEBABEBB met vermelding 'Herdenkingsreis 16' en uw persoonsgegevens. Zo kan reisleader René Cauwbergs alvast genoeg plaats in de bus en in het hotel voorzien.

De volledige bedraagt € 460 per persoon voor een tweepersoonskamer & € 540 per persoon voor een éénpersoonskamer. Dit bedrag is inclusief annulatieverzekering, gids onderweg & ter plaatse, bibliotheek, aangepaste films, museumtickets, reisbrochure & vriendelijke bediening.

Stichting Meensel-Kiezegem '44

Binkomstraat 56, 3391 Meensel-Kiezegem

info@meensel-kiezegem44.be - www.meensel-kiezegem44.be

Afgiftemaanden: Februari, Mei, Augustus & November
Erkenningsnummer 608508 - Afgiftekantoor 3390 Tielt-Winge

Over de Stichting Meensel-Kiezegem '44

Hagelands Vredesmuseum

Huize Hageland
Oude Pastoriestraat 22
3390 Tielt-Winge

Geleide rondleidingen elke derde zondagnamiddag
van mei tot september of steeds mogelijk op afspraak.
Reservaties via 016 53 66 94 of ann.verrek@tielt-winge.be

Onze Medewerkers

Guido Hendrickx, Voorzitter

Binkomststraat 56, 3391 Meensel-Kiezegem, Tel 016/487878

René Cauwbergs, Reisleider

Glabbeksesteenweg 93, 3390 Tielt-Winge, Tel 016/632460

Oktaaf Duerinckx, Redactie & Gids

Karekietenlaan, 30 3010 Kessel-Lo, Tel 016/355232

Marc Cauwbergs, Foto's en Tentoonstellingen

Binkomstraat 42, 3391 Meensel-Kiezegem, Tel 016/635854

Tom Devos, Redactie & Website

Wingerstraat 12, 3390 Sint-Joris-Winge, GSM 0487/737002

Freddy Duerinckx,

Gellenberg 107, 3210 Lubbeek Tel 016/621238

Evrard Van Goidsenhoven,

Hamelendreef 27, 3300 Tienen GSM 0476/324401

Alfons Vuchelen,

Henri Dotremontstraat 6, 3320 Hoegaarden, Tel 016/634955

Viviane Cauwbergs,

Hoogland 154, 3118 Werchter, Tel 016 / 53 41 88

Fernand Vansevenant,

Hoogland 154, 3118 Werchter, Tel 016 / 53 41 88

Ingrid Hendrickx, Secretariaat

Kapellekensweg, 32 3391 Meensel-Kiezegem, Tel 016/640309

Rudi Peeters, Wapens en Tentoonstellingen

Kerkstraat 85, 3391 Meensel-Kiezegem, GSM 0486/104960

Valère Van Gramberen, Pedagogische Activiteiten

Bleukenweg 27, 3390 Tielt-Winge, Tel 016/631920

Patrick Aerts,

Preterstraat, 24, 3118 Werchter Tel 0477/192775

Abonnementen

U kan de nieuwsbrief gratis ontvangen via e-mail door in te schrijven via nieuwsbrief@meensel-kiezegem44.be.
Indien u de nieuwsbrief wenst te ontvangen via de post vragen wij een kleine jaarlijkse bijdrage van € 15.00
over te schrijven op onze rekeningnummer IBAN BE83 1468 0376 8815 - BIC GEBA BE BB met vermelding van uw adres.

Colofon

Redactie: Oktaaf Duerinckx & Tom Devos

Foto's: Marc Cauwbergs

Woord van de voorzitter...

"Eindelijk!!"

't Is zowat de algemeen en wellicht de laatst geslaakte winterzucht van iedereen die, wegens lentekriebels en paashaasgevoelens, de toekomst hoopvol met stip heeft aangeduid na al die kouderecords. We zitten wel met een vroege Pasen maar daarom nog geen vroege Lente. En toch. Boomgaarden beginnen zich te ontknopen. Langzaam ontwaakt de kreunende wereld die té lang moest wachten op de nieuw geboorte van de mooiste tijd van het jaar.

"Maart roert zijn staart". Zo luidt de bekende weerspreuk. We hebben het toch nog zo slecht niet. Iedereen staat zowat klaar om met hinkstapsprongen de bloesems te kunnen opzoeken die barstensklaar zitten te wachten op de ietsiepietsie aangenamere en hogere minimumtemperaturen. Weermannen en -vrouwen halen hun gelijk: nu kan het toch echt niet lang meer duren. Wij gaan met z'n allen gelukkige momenten tegemoet met onze naar zonnecrème stinkende huid. Gelukkige momenten zeg je? Vergeet niet, U en ik, we maken wel deel uit van een groot gezelschap waarvan sommige individuen het "niet zo echt zien zitten". Mensen die het soms erg lastig hebben met zichzelf en voor wie een prima start niet is weggelegd. Inderdaad, heb jij ook bijwijlen dat ellendige gevoel waarmee we vooral via mediakanalen overspoeld worden met verontrustende gegevens en statistische cijfers over depressies, burn-outs, zelfdoding en verslavingen? Schrijnende voorbeelden alleszins, vooral van jongeren die als opgroeiende rationele wezens naast de geluksmomenten grijpen. Waar zouden ze inspiratie tot gelukkig zijn nog vinden? Crisis alom! Enfin, het bukt van klare bewijzen dat echt geluk velen blijft ontglippen. Wij zijn gelukszoekers! Het gaat in principe niet zozeer over de vraag: "Wat maakt u gelukkig?"

Beter is het zich te focussen op het uitdagend probleem: "Hoe kan ik een gelukkig leven leiden?" Je moet maar eens een ouder zijn van één van die jongeren die zich via hun bendevoering wansmakelijk gedragen. Psychiaters en psychologen hebben het in hun rapporten over waarneembare storingsvelden, die worden gevonden in gebrekkig ouderlijk gezag, onderwijs en arbeidsaanbieding, in opvoeding en samenleving, in de toekomstperspectieven die het bestaanseinde van onze opwarmende planeet dreigen dragen. De lijst is lang. Breed uitgesmeerde processen en juridisch getouwtrek over schuld en verantwoordelijkheid alom. Vandaag lezen we nog nieuws items over Jeroen en anderen, die zich als bekeerde Moslim, samen met geloofsgenoten, waarschijnlijk heeft aangesloten bij de entourage van de rebellen van het vrije Syrische leger. Voor hem de zoektocht naar de niet te vinden overtuigende overtuigden en aanstokers op de moordende oorlogsvelden en de ruïnes van plat gebombardeerde steden.

Via nieuwsondersteuning, zelfs door buitenlandse netwerken, vernemen we het wanhopige reisverslag van de zoekende vaders die moeite noch kosten wil sparen om zonen terug te vinden. Ouders voelen zich "gepakt" en staan machteloos tegenover ware krachten als oudermishandeling. Evenals het assisenproces Kim De Gelder: was weken geleden ook zo'n mediageladen en extra buitenbeentje. Vroeger kregen dergelijke processen als entertainment. Dergelijke jeugdproblemen lijken van alle tijden. Want naar aanleiding van een heruitzending uit de oude doos hebben we bedenkingen over de jongeren die zich toen al vrijwillig engageerden als Oostfrontstrijders in de beginperiode van WO II. Met een uitloper voor hun bloedverwanten die precies dààrom voor naoorlogse gerechtshoven in de repressiesfeer belandden. Vandaag de dag wordt in TV-land uitgepakt met heruitzendingen als "de tijd van vergelding" na WO II of nog de toevallige ontmoetingen met getuigen in "Ten oorlog" over 100 jaar WO I. Commentaar terzake in grote blokletters geprojecteerd: "Geschiedenis kan mooi zijn." Jawadde! Gedenkwaardige televisie toch, met een evaluatieverslag van de kijkers van 9 op 10. Prima werk toch? Opmerkelijk alleszins, wetende dat men na vandaag wereldwijd nog altijd op zoek is naar circa 54.000 vermisten die hun laatste rustplaats niet hebben gevonden op 62 reuze oorlogskerkhoven in de drassige West-Vlaamse grond rond Ieper en Diksmuide of het Flanders Fields-balans-scenario. Gelukkig zijn er nog de bezielers van de Academie voor Levenskunst die op zaterdag 13 april voor de zevende keer "de Dag van het Geluk" organiseerden te Leuven in samenwerking met KUL. De opbrengsten van dagen avondprogramma's gingen naar het Zuster Jeanne Devos Fonds voor kinderrechten.

*Als voorzitter sluit ik af met een doordenkertje, een citaat van Godfried Bomans:
Put het geluk nooit uit. De laatste emmer smaakt altijd naar de bodem...*

Komende Activiteiten

Herdenkingsplechtigheid 2013 Meensel-Kiezegem op zondag 11 augustus

Alhoewel in sommige media vermeld stond dat de jaarlijkse plechtigheid zou doorgaan op 4 augustus meldt de afdeling Meensel-Kiezegem-Tienen van de NCPGR dat iedereen uitgenodigd is op zondag 11 augustus 2013.

De 69ste verjaardag van de razzia's in Meensel-Kiezegem van begin augustus 1944 zal hoofdzakelijk in Kiezegem plaats vinden. Vooraf is er om 9u20' een bloemenneerlegging op het kerkhof van Meensel. Om 10 uur is er in de Sint-Pieterskerk een eucharistieviering gevolgd door redevoeringen en huldeblijken aan het monument op het kerkhof van Kiezegem.

Het gemeentebestuur biedt daarna een receptie aan in het ontmoetingscentrum van Meensel-Kiezegem. Het is dan ook een uitgelezen gelegenheid om het infocentrum van de afdeling NCPGR te bezoeken. Dit is geopend tot 15 uur en gidsen staan ter beschikking.

Ook de Stichting Meensel-Kiezegem'44 zal deelnemen aan de huldeblijken op de beide kerkhoven. Voor meer inlichtingen kan men zich wenden tot voorzitter Vital Craeninckx (0496504677 of vital.craeninckx@skynet.be)

Ook dit jaar zullen weer veel afdelingen vertegenwoordigd zijn met hun vlaggendragers.

Wat is geweest...

28 februari 2013 Thema-avond over Teddy Blenkinsop en Meensel-Kiezegem

De parochiezaal van Ramsel zat afgeladen vol voor deze manifestatie van de 82nd-101st Airborne Division van Herselt. Deze ijverige mensen hadden kosten noch moeite gespaard om er een geslaagde voorstelling van te maken. Naast het essentiële deel was er een interessante tentoonstelling over de tweede wereldoorlog en de twee luchtlandingsdivisies in het bijzonder. Zeldzame opnames en verschillende, soms zeldzame, vlaggen trokken de aandacht van de vele geïnteresseerden die van heinde en verre kwamen afgezakt naar dit unieke evenement. Tijdens de pauze werd er dan nog voor superhapjes gezorgd en een optreden van hun koor met liederen rond WOII was een welgekomen break. Het werd een verzorgd optreden van zangers (m/v) die er een punt van eer van maakten deze “oorlogschansons” op een typische jaren ‘40 stijl te brengen.

De film van en door de Stichting Meensel-Kiezegem’44 werd aandachtig en muisstil gevolgd. De nabespreking maakte ons duidelijk dat er nog heel wat weg af te leggen is en we niet genoeg kunnen hameren op de boodschap die we met onze werking willen brengen. De interesse was bijzonder groot en dat liet zich vertalen in aanvragen om toe te treden tot de Stichting MK44 en inschrijvingen voor onze 16e Herdenkingsreis in augustus van dit jaar.

Na de pauze was het dan de beurt aan Peter Celis met zijn presentatie van Edward Blenkinsop. Peter is een begenadigd causeur en met het sterk gedocumenteerde verhaal van deze Canadese piloot kon hij de aandacht de ganse tijd laten focussen op dit onderwerp. Met de signeersessie en de nabespreking tot in de kleine uurtjes getuigden deze organisatie van een werking op hoog niveau. Voorzitter Albert Hendrickx en zijn staf mogen met dit initiatief gefeliciteerd worden. De samenwerking tussen onze Stichting en Airborne-mensen werd dan ook een feit en opent perspectieven voor de toekomst.

Allied Forces Museum van Raf en Cindy

Wij plannen dan ook kortelings een bezoek aan hun leden Raf en Cindy Vangenechten-Verstraeten in Herselt. Al jarenlang was Raf een verwoed wapenverzamelaar maar ruim 5 jaar geleden is hij, samen met Cindy, ook begonnen met militaria. Nu hebben ze een museum ingericht.

Ze bezitten een geweldige verzameling en ook complete series van uitgebrachte wapens. En Raf weet er ook alles deskundig over te vertellen. Wat de voertuigen betreft: in 2006 kochten ze het eerste en nu zijn er al 15. Na de eerste Dodge volgde een Willys Jeep, een Dodge Command WC 56, een Dodge WC 54 ambulance, een BSA M 20 500cc 1941, een RAF BSA M 21 650 cc 1938, een WLC Harley, een Dodge WC 55 een Wellbike scooter en een Cushman Airborne scooter.

Bovendien nog 2 pareltjes om fier op te zijn: Een Weasel en een Ford F 15 AA V8 Canada met een Polsten afweergeschut 20 mm. Naast deze voertuigen hebben ze nog 2 artilleriestukken: Een M105 Houwitser en een 25 ponder.

Er is ook een “medical centre” een volledig ingericht veldhospitaal met alles er op en er aan, apparatuur, kleding, instrumenten, geneesmiddelen, enz. En alles in originele uitvoering en verpakking. Vermelden we ook nog verschillende wapens en kleding en materialen uit de concentratiekampen. Na ons bezoek aan hun Allied Forces Museum brengen we nog een verslag.

Heideruh

Praktisch:

Het Museum is uitsluitend op afspraak te bezoeken en is gevestigd aan de Aarschotsesteenweg 147 in Herselt. U kunt een afspraak maken via mail rafvangenechten@telenet.be of telefonisch +32 16 69 88 41 na 19.00 uur. Kijk ook een op de site www.alliedforcesmuseum.be.

Eén van de merkwaardige stukken van het Allied Forces Museum van Raf & Cindy in Herselt.

Bezoek aan Sandbostel & Seminarie te Heideruh

De Stichting Meensel-Kiezegem '44 mocht van Andreas Ehresman een persoonlijke uitnodiging ontvangen voor de plechtige opening van de nieuwe herdenkingsite van Sandbostel, waar we graag op in zijn gegaan. Het werd een leerrijke tweedaagse naar Noord-Duitsland, telkens met een meer dan warme ontvangst.

Dus vertrokken we met Tom aan het stuur om 6 uur 's ochtends op zondag 28 april richting Noord-Duitsland. Niet rechtstreeks naar Büchholz (Heideruh), maar even langs Bremen om de reis van eind augustus wat voor te bereiden. Door de kleine straatjes en het adembenemende marktplein en na een 'kanneke koffie' gingen we even poolshoogte nemen van de plaats van ons hotel Intercity naast het hoofdstation, waar we in Augustus zullen verblijven met de medereizigers van onze 16e Herdenkingsreis. Volgende bestemming was Heideruh.

Doch vooraf gingen we even Andreas Ehresman begroeten in Sandbostel. Hij is de man achter het hele project van de restauratie van het kamp (hij was dat ook al voor Neuengamme). Daar we zowat de enige bezoekers waren, namen we de tijd om een rustige verkenning te doen in de vernieuwde gebouwen en de duidelijke historische tentoonstellingen. De man achter de schermen was duidelijk verheugd ons te zien en zou, ondanks al zijn drukke bezigheden zorgen voor bloemen op maandag bij de plechtige opening.

Via het speciale kerkhof en ettelijke kilometers door het vlakke land belanden langs bospaden in de bossen van Seppen.

Zoals verteld werd was het gelegen aan het einde van de wereld, kort bij een paardenweide in een idyllische omgeving. Raimund Gaebelin had alles tot in de puntjes geregeld, zorgde eerst voor kaastaart en een appelkoekje en gaf ons een rondleiding door dit oord dat vooral dienst doet al doorgang en verblijf voor jeugdigen, seminariegangers en rustplaats voor antifascisten en vrienden.

Na een bezoek aan 't stadje Büchholz ('s zondags is er bijna alles dicht) was er gezorgd voor een degelijk avondmaal en dan begaf het gezelschap zich naar de ruimte waar de film over Meensel-Kiezegem'44 werd getoond. We hadden nooit verwacht dat de aanwezigen zo onder de indruk zouden zijn. Er werden dan ook vele vragen gesteld en Tom Devos, Fernand Vansevenant, Freddy en Oktaaf Duerinckx beantwoordden in hun beste Duits bij de soms wat pijnlijke problemen waar zowel jongeren als ouderen mee worstelden. We kunnen wel concluderen, naar de latere uitspraken van de deelnemers, dat er een hoge graad van tevredenheid was en dat deze bijeenkomst voor hen een openbaring was. Dit zou, dixit de organisatoren, op meerdere plaatsen in Duitsland moeten doorgaan. Dit is echter om praktische redenen niet zomaar te doen.

Het seminarie in Heideruh met film en vragenronde werd vooral gedomineerd door vragen van jongeren.

Op 29 april na een stevig ontbijt, richting Sandbostel, waar we de deelnemers aan het gesprek over Meensel-Kiezegem weer ontmoetten. Meer hierover verder in deze editie.

Sandbostel

Heropening Herdenkingsplaats & Museum Sandbostel

De Stichting Meensel-Kiezegem '44 werd door Oktaaf & Freddy Duerinckx samen met Fernand Vansevenant en Tom Devos afgevaardigd op de heropening van het nieuwe herdenkingsite van het voormalige concentratiekamp in Sandbostel op 29 april 2013. De dag er voor mocht dit gezelschap al in primeur een privé rondleiding genieten in het nieuwe museum door projectleider en onze trouwe gids tijdens de herdenkingsreizen: Andreas Ehresman.

De nieuwe herdenkingsite, die we ook tijdens onze herdenkingsreis in augustus uitgebreid zullen bezoeken, is volledig vernieuwd. Oude barakken werden opgemaakt om het in de tijd van toen te zien, terwijl andere ruïnes bewaard bleven om duidelijk te maken in welke vervallen staat deze herdenkingsplaats zich ooit bevond. Er zijn ook twee nieuwe musea geopend, elke plek bevat zijn specifiek stukje geschiedenis startende van de vooroorlogse situatie tot de situatie ten dage.

Omstreeks 11u30 begonnen verschillende herdenkingsredes door projectcoördinator Andreas Ehresman, Minister-President van Nedersaksen Stephan Weil, Federaal Minister van Cultuur en Media Bernd Neumann en voorzitter van de Stichting Kamp Sandbostel Detlef Cordes. Tijdens deze redes was de lijst met landen van de slachtoffers van dit kamp ijszingwekkend uitgebreid. Toch werden slechts twee dorpen vernoemd, waar naast Putten in Nederland, Meensel-Kiezegem werd geschetst als één van de zwaarst getroffen gemeentes van de Tweede Wereldoorlog, dit door de heer Cordes. Onze aanwezigheid werd dan ook bedankt met een onverwacht maar enthousiast applaus van de meer dan 1.000 aanwezigen. Speciale gast was Dr. Hans Engel, oud-Brits militair die een uiteenzetting gaf over zijn ervaringen tijdens het bevrijden van het kamp van Sandbostel ten einde van de Tweede Wereldoorlog. De toespraken werden afgewisseld met gepaste muziek door Maike Selmayr en 'Die Grenzgänger'.

Aansluitend vond een gepaste herdenkingsplechtigheid plaats aan de herdenkingssteen, waar verschillende religies samen predikten voor de verder durende vrede. Hierna werden door zeer vele groepen en organisaties bloemen neergelegd onder de tonen van 'De Moorsoldaten', ook de Stichting Meensel-Kiezegem '44 mocht onze slachtoffers eren met een fleur.

Er was veel persbelangstelling voor de opening van de nieuwe herdenkingssite in Sandbostel, hier wordt projectleider en bezieler, en tevens onze trouwe gids in augustus, Andreas Ehresman geïnterviewd door de Nord-Deutsche Rundfunk (NDR).

Na de herdenkingsplechtigheid mochten we Dr. Detlef Garbe, hoofd van KZ Gedenkstätte Neuengamme ontmoeten, ondertussen een blij weerzien tussen oude vrienden. Deze meldde ons ook dat onze trouwe gids in Neuengamme, Andreas Lappohn, herstellende is van een zware ingreep, wij wensen hem via de Stichting Meensel-Kiezegem '44 dan ook een snelle en goede revalidatie, zodat hij zeker weer op post kan staan tijdens onze Herdenkingsreis in augustus.

Daarna werd de koers terug gezet richting Belgenland om u dit verslag te kunnen brengen...

De warme ontmoeting met directeur Detlef Garbe van KZ Gedenkstätte Neuengamme met Oktaaf & Freddy Duerinckx. Ondertussen is dit al een weerzien van oude vrienden geworden.

De Stichting Meensel-Kiezegem legde, vertegenwoordigd door Oktaaf & Freddy Duerinckx en Fernand Vansevenant, bloemen neer bij de herdenkingssteen in Sandbostel.

'De Tweede Generatie'

Zo zag Raimund Gaebelin onze tweedaagse...

Getuigen die de herinnering aan het antifascistische verzet wakker houden zijn zeldzaam geworden. Daarom is het nu, na 68 jaar, aan de tweede generatie om de herinnering aan haar eigen kindertijd en jeugd en aan hun ouders wakker te houden. Oktaaf en Freddy Duerinckx, Fernand Vansevenant en Tom Devos (derde generatie) verhaalden aan vrijdenkers, jongeren en linkse VVN-bestuursleden op 28 April in ons Antifascistisch recreatie- en ontmoetingscentrum Heideruh, hun herinneringen aan twee invallen door de Belgische SS, veldgendarmes, bewakers en fabriekswachters onder Duits bevel. 98 inwoners van de 900 uit het dorp Meensel Kiezegem werden begin augustus 1944 aan de hand van lijsten, opgepakt en afgevoerd voor verder verhoor door de Gestapo en de veiligheid te Leuven en Brussel. 68 van hen werden afgevoerd naar het concentratiekamp Neuengamme, slechts vijf kwamen terug. 13 andere dorpelingen werden bevrijd op het laatste moment van een "spooktrein", drie kwamen terug van een werkkamp in Eilenburg in de buurt van Leipzig, zeven na de marteling in het Fort van Breendonk en uit Leuven. Onder regie van Oktaaf Duerinckx werd het verhaal in 1997 nagespeeld met interviews van getuigen in een film. Er werd gevraagd waarom kort voor de bevrijding alleen dit dorp werd gekozen om gijzelaars te vangen. Was het de zoektocht naar verborgen wapens, was het de zoektocht naar een verborgen Canadese piloot Edward Blenkinsop, was het omdat het verzet werd versterkt, was het omdat dwangarbeiders voor vernietiging door arbeid moesten geleverd worden? Het was heel stil toen Oktaaf Duerinckx beschreef hoe zijn vader werd geslagen en opgepakt door de zwarthemden toen hij zijn vrouw kwam helpen die hoogzwanger was van Freddy. De toen zes-jarige herinnert zich nog de stank van de ruïnes en het brullen van het lachen van de folteraars in Leuven. Toen hij zijn vader een pakje met verse kleren wilde brengen, werd hij op straat gegooid, dit alles blijft nog steeds tussen de oren en de neus zitten. Nee, bevrijd voelen de honderd weeskinderen en hun moeders in Meensel Kiezegem zich niet. Het duurde vele jaren voor dat de geheime hoop op terugkeer van de slachtoffers werd gedoofd. De omstandigheden bleven voor hen verborgen. De kinderen moesten naar school en hadden kleding en verzorging nodig. De erkenning werd geweigerd aan weduwen, inclusief een compensatie, daar ze niet zo behoeftig waren met een stuk land of een huis, werd verklaard. Enkele leden van het verzet werden een paar jaar na de bevrijding uit hun posities geduwd, berecht voor moord op een gijzelaar en veroordeeld tot lange gevangenisstraf. Een vrijlating uit de gevangenis wegens later bewezen onschuld zag de Belgische wet niet. SS Eerste luitenant Robert Verbelen werd in 1947 bij verstek ter dood veroordeeld, maar was actief in de dienst van de CIA in Oostenrijk als een ondervragingsspecialist. Anderen pochten dat de rechts-populistische beweging "Vlaams Blok / Belang" hun SS idealen verder belichaamde. De oorlogswezen beleefden dat de erfgenamen van de zwarthemden opleefden in de loop van de Koude Oorlog. Heideruh kreeg voor Oktaaf en Tom een speciale betekenis omdat hun kamer is gewijd aan onze overleden kameraad Fritz Bringmann. Hij droeg als een overlevende van Neuengamme er toe bij dat Oktaaf Duerinckx aan studenten en bezoekers in het Hagelands Vredesmuseum het verschil tussen Duitsers en nazi's telkens weer duidelijk maakte. Ook aan de bezoekers en tijdens de herdenkingsreizen wordt begrijpelijk gemaakt dat de Duitse antifascisten de eerste slachtoffers waren en dat zij van 1933 al de concentratiekampen moesten bouwen. Voor 2014 is een herinnering aan het begin van de Eerste Wereldoorlog gepland. Het was het voor iedereen duidelijk in de zaal dat WO II alleen kon aanvangen in verband met het fascisme, collaboratie en rassenhaat in 1939. Op 29 april zal de Stichting van het Heideruh team voor de opening van de uitgebreide permanente tentoonstelling in het gerenoveerde Memorial Sandbostel aanwezig zijn. Enige jaren van zorgvuldig en geduldig werk van Klaus Volland Klein, Werner Borgsen, Dietmar Kohlrausch en anderen, zorgden ervoor dat gemeente en provincie ertoe gebracht werden te ondersteunen. Deze inspanningen werden erkend in hun feestelijke toespraken bij de opening. Hoogtepunt van het evenement waren de getuigen: de voormalige Britse kamparts dr. Hans Engel (97), de voormalige Russische krijgsgevangenen Sergei Litvin (91) en de zoon Chasansh Zhanokows die zakdoek van zijn moeder gebracht waarmee ze haar tranen haar over het verlies man droogde. Bij de bevrijding door de Britse militaire eenheden op 29 april 1945 waren in het 3.2ha grote kamp 3000 doden en stervenden. Hier overleden 5.200 krijgsgevangenen, waaronder 4.700 soldaten van het Rode Leger, van de honger, uitputting en tyfus. Niet te missen zijn de twee vernieuwde en uitgebreide permanente tentoonstellingen, die een indrukwekkend beeld van het krijgsgevangenenkamp Stalag Xb en van het naoorlogse gebruik als interneringskamp, een doorgangskamp, vluchtelingenkamp, militair terrein en tenslotte een commerciële ruimte. Ook als gevolg van de Koude Oorlog, die ervoor zorgde dat het ontwerp van de begraafplaats van Sandbostel veranderde, zal de sloop van het monument van het Rode Leger worden herinnerd. Een beetje onzorgvuldig wordt op een paneel het in 1951 doorgangskamp voor staatloze voormalige krijgsgevangenen en de Oost-Duitse vluchtelingen weergegeven.

Boekvoorstelling in “de Maere” op zondag 5 mei 2013

ZONDER VENSTERS DE TREINEN

‘100 jaar oorlog veraf en dichtbij’

van Ina Stabergh & Fred Jonckers

Ina Stabergh was de eerste Stadsdichter van Diest en tevens de eerste Hagelanddichter. Zij is de auteur van talrijke werken, vooral poëzie, maar ook boeiende romans en haar toneelwerk “Maskers” werd overal geprezen. Dit jongerentheaterdrama beleefde zijn première in Hoegaarden door Thalia en werd met succes door Thespikon in de Leuvense stadsschouwburg hernomen. Ook werd het tijdens de boekenbeurs in Antwerpen door het Hoegaards toneelgezelschap met veel bijval opgevoerd.

Zondag 5 mei dan werd in de Breugelzaal van ‘De Maere’ te Sint-Joris-Winge (de Vivaldizaal was te klein) haar nieuwste werk, dat ze in duo met haar man Fred Jonckers schreef, voorgesteld.

Oktaaf Duerinckx, oorlogswaas, ere-Fregatkapitein bij de Marine, regisseur & auteur, presenteerde “Zonder vensters de treinen”. Gebaseerd op de uitspraak van een Buchenwaldgevangene, uitgesproken tegenover een 15-jarige Thomas Held, die na zijn verhaal in tranen uitbarstte: “Tranen zijn niet genoeg, mijn jongen” betoogde hij dat dergelijke boeken lezen een must zijn vooral voor de jeugd en een waarschuwing voor de toekomst.

De spreker omschreef het tevens als een gevaarlijk boek omwille van het feit dat de gevolgen van het lezen zou aanzetten tot verdere exploratie van de diverse verhalen, zodat men de hele zomer leesvoer zou nodig hebben om “er meer over te weten” en aan de weetlust te voldoen. Hij las ook een kort fragment voor uit zijn belevenissen als kind in de oorlog te Meensel-Kiezegem.

Daarna was het de beurt aan Ina en Fred om een paar treffende korte fragmenten uit hun nieuw boek voor te lezen. De keuze was divers: zowel de eerste als de tweede wereldoorlog kwamen aan bod en het interessante was de herkenbaarheid. De meeste feiten speelden zich ook af in het Hageland.

Philippe Kinnaer, student geneeskunde en begenadigd muzikant uit Hakendover vertolkte een perfecte, ontroerende Last Post op piston voor het talrijke rechtstaande publiek.

Met een slotwoord van “duizendpoot” Fred Jonckers besloot het officiële gedeelte en werden de aandachtige toehoorders uitgenodigd op een drankje en een knabbeltje. Tevens konden ze een tentoonstelling bekijken over de reizen naar de concentratiekampen van de “Stichting Meensel-Kiezegem’44”, alwaar het ook voorzien was dat men zich hiervoor kon laten inschrijven.

In de loop van de week stonden Ina en Fred erop nog eens extra de medewerkers van onze Stichting te bedanken voor de inspanningen en medewerking aan deze prachtig-gelukte namiddag. Het boek is te verkrijgen voor 17,00 euro via overschrijving op rekening: IBAN: BE40 2300 2104 3663 / BIC GEBABEBB of in de Standaard-boekhandels.

Er zijn in dit werk vijf grote delen met telkens boeiende verhalen:

1. “Kan het weer oorlog worden?” vroeg het kind.
2. Elke zondag vertelde vader een verhaal.
3. Om nooit te vergeten
4. Getuigenissen en verhalen.- Verhalen uit het Hageland
5. Jongeren voor Burgerzin, verdraagzaamheid en vrede

Tussen de verslagen in is er meerdere malen plaats voor beklijvende gedichten van Ina.

In beeld...

Ina Stabergh en Freddy Jonckers met Oktaaf Duerinckx op de boekvoorstelling van Zonder Venster de Treinen

Bezoek van CIMIC Hogeschool Mechelen

Op zaterdag 4 mei 2013 mochten wij traditiegetrouw een enthousiaste delegatie studenten verwelkomen van de CIMIC Hogeschool van Mechelen. Deze maal mochten de nieuwste gidsen van onze Stichting, Freddy Duerinckx en Tom Devos de studenten begeleiden doorheen het Hagelands Vredesmuseum. Na de rondleiding werden zeer sterke en gerichte vragen gesteld over het leven na de bevrijding in deze gemeenschap van weduwen en wezen.

Naderhand werd er nog een bezoek gebracht aan het ere-kerkhof van Meensel, waar de verhalen van Edward Blenkinsop, de Canadese piloot, en dat van de Spooktrein werden uiteengezet. Wij hopen in de volgende nieuwsbrief dan ook het naslagwerk van deze fijne studenten te kunnen brengen en wensen hen veel succes in hun verdere studies.